

Bruselj, 10. julij 2023
(OR. en)

11688/23

CONUN 180	DEVGEN 152
ONU 48	SUSTDEV 111
COHOM 175	ENV 884
CFSP/PESC 1120	CLIMA 362
COPS 405	COHAFA 87
CSDP/PSDC 582	MIGR 259
CONOP 64	SAN 469
COTER 149	CYBER 195
COAFR 284	

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta Sveta o prednostnih nalogah EU v okviru Združenih narodov na 78. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, september 2023 – september 2024

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o prednostnih nalogah EU v okviru Združenih narodov na 78. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, september 2023–september 2024, ki jih je Svet odobril na 3965. seji 20. julija 2023.

**OSNUTEK sklepov Sveta o prednostnih nalogah EU v okviru Združenih narodov na 78. zasedanju
Generalne skupščine Združenih narodov, september 2023 – september 2024¹**

1. Multilateralizem je temeljno načelo EU in najučinkovitejše sredstvo za urejanje svetovnih odnosov na način, ki koristi vsem ljudem. Nobena država ne more sama reševati izzivov, s katerimi se sooča svet, potrebno je skupno reševanje. Zato bodo EU in njene države članice še naprej podpirale mednarodni red, ki temelji na pravilih in na Ustanovni listini ZN, ter si prizadevale za dobro delujoč reformiran večstranski sistem, v središču katerega bodo učinkoviti in trajnostno financirani Združeni narodi.
2. Število kriz, s katerimi se soočamo, se povečuje: nezakonita vojna agresija Rusije proti Ukrajini – očitna kršitev Ustanovne listine ZN, ki predstavlja resen izziv za svetovni mir in varnost – in njene globalne posledice, razmere v Sahelu in drugih delih Afrike, podnebna kriza, vse večja neustrezna prehranska varnost, sistematični napadi ter spodkopavanje demokracije in človekovih pravic, terorizem in nasilni ekstremizem, kibernetске grožnje ter nazadovanje pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, ki prispeva k povečevanju neenakosti na svetovni ravni. EU si bo še naprej prizadevala za svet, v katerem bodo ustrezno zastopani interesi vseh narodov in ljudi, ter bo okrepila prizadevanja za odpravo nezaupanja v svetovne institucije tako, da bo dokazala, da multilateralizem prinaša koristi vsem.

¹ Uporaba kratice „EU“ v tem dokumentu ne vpliva na to, ali gre za pristojnosti „EU“, za pristojnosti „EU in njenih držav članic“ ali za izključne pristojnosti „držav članic“.

3. Pandemija COVID-19 je nenadoma ustavila svetovni napredek na področju razvoja, kar je zavrlo uresničevanje Agende 2030 in ciljev trajnostnega razvoja. Trajajoče posledice pandemije ter politične in gospodarske motnje in naraščajoča inflacija, ki so posledica sedanje ruske agresije v Ukrajini, ovirajo prizadevanja za ponovno uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja. Posledice nesorazmerno občutijo ranljive države in prebivalstvo. EU se zaveda, da je popolna uresničitev ciljev trajnostnega razvoja ogrožena, zato bo podvojila svoja prizadevanja za celovito in pravočasno izvajanje Agende 2030. Vsi moramo prevzeti skupno odgovornost v zvezi s tem in ostati dejavni pri vzpostavljanju globalnih partnerstev za doseganje naših skupnih ciljev.
4. Cilji trajnostnega razvoja so neločljivo povezani z mirom in varnostjo ter človekovimi pravicami. Brez miru noben drug cilj – od človekovih pravic in enakosti spolov do boja proti podnebnim spremembam ter vodne, energetske in prehranske varnosti – ne bo dosežen. EU bo tudi v prihodnje odločno spodbujala in zagovarjala človekove pravice, najsi bodo državljanske, kulturne, gospodarske, politične ali socialne, kot tudi temeljne svoboščine. EU v duhu Splošne deklaracije o človekovih pravicah, sprejete pred 75 leti, ponovno potrjuje svojo nedvoumno zavezanost spoštovanju, varstvu in uresničevanju človekovih pravic ter zaščiti njihove univerzalnosti in nedeljivosti in bo še naprej sodelovala s partnerji pri odzivanju na nastajajoča tveganja za človekove pravice. EU bo v skladu s svojimi mednarodnimi zavezami odločno spodbujala in krepila mednarodna prizadevanja za enakost spolov, razvoj vseh človekovih pravic in njihovo dosledno uveljavljanje s strani žensk in deklet ter opolnomočenje žensk in deklet. EU bo tudi v prihodnje v središče svojih prizadevanj postavljala preprečevanje in odpravo vseh oblik spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola.
5. Glede na navedeno bodo delovanje EU v okviru Združenih narodov v prihodnjem letu še naprej usmerjale naslednje glavne prednostne naloge:
- I. pospešeno uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja;
 - II. krepitev globalnega upravljanja v skladu z „Našo skupno agendo“;
 - III. oblikovanje partnerstev.

I. Pospešeno izvajanje ciljev trajnostnega razvoja

6. Cilji trajnostnega razvoja so obljuba sedanjim in prihodnjim generacijam, ki jo moramo izpolniti. Vrh o ciljih trajnostnega razvoja septembra 2023 je edinstvena priložnost za priznanje dosežkov in, kar je še pomembnejše, za preobrnitev trenda nazadovanja pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja na poti k doseganju ciljev Agende 2030. Da bi pospešili napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, moramo aktivirati močno politično zavezanost, povečati mobilizacijo finančnih sredstev iz vseh virov, tesneje sodelovati in hitreje ukrepati. Vrh o ciljih trajnostnega razvoja je ključna priložnost za ponovni zagon njihovega izvajanja, ki jo moramo izkoristiti. Na tem vrhu bi bilo treba opredeliti načine za pospešitev izvajanja ciljev trajnostnega razvoja v tesni sinergiji z „Našo skupno agendo“ pred „vrhom o prihodnosti“ septembra 2024 in pozneje.
7. V zaskrbljujočem kontekstu neustrezne prehranske varnosti po vsem svetu je EU odločno ukrepala s sprejetjem celovitega odziva Ekipe Evropa, ki vključuje humanitarno in dolgoročno odzivanje, in se bo še naprej zavzemala za večstransko sodelovanje pri reševanju svetovne prehranske krize. Na vrhu o ciljih trajnostnega razvoja bi bilo treba upoštevati rezultate ugotavljanja stanja na vrhu ZN o prehranskih sistemih, ki je ključnega pomena za vzpostavitev odpornih, trajnostnih in hranljivih svetovnih prehranskih sistemov.
8. Strategija Global Gateway je ključni prispevek k hitrejšemu uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja po vsem svetu. S to strategijo nameravajo EU in njene države članice spodbujati pametne, čiste in varne povezave v digitalnem, energetske in prometnem sektorju ter okrepiti zdravstvene, izobraževalne in raziskovalne sisteme po vsem svetu. EU spodbuja naložbe v odporno in finančno trajnostno povezljivost ter vključujoča in zaupanja vredna partnerstva, kar našim partnerjem omogoča, da razvijejo svoje družbe in gospodarstva s trajnimi koristmi za lokalne skupnosti. EU bo še naprej tesno sodelovala pri podpiranju trajnostnega razvoja mest na svetovni ravni, pri čemer si bo prizadevala za uresničevanje Nove urbane agende.

9. Prvi prostovoljni pregled izvajanja ciljev trajnostnega razvoja na ravni EU, skupaj z nacionalnimi pregledi držav članic EU, je dokaz naše odločne zavezanosti ponovni okrepitvi Agende 2030 kot našega skupnega načrta na svetovni ravni.
10. Potrebni prehodi zahtevajo dejavno mobilizacijo sredstev, kot je navedeno v načrtu za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja, ki ga je predlagal generalni sekretar ZN. Financiranje razvoja bi moralo biti naša prednostna naloga pri uresničevanju tega cilja in pozdravljamo prizadevanja generalnega sekretarja ZN za povečanje dolgoročnega financiranja razvoja in za izboljšanje preglednosti pri uporabi sredstev. EU podpira reformo mednarodne finančne strukture, ki naj bi prinašala koristi najranljivejšim in hkrati zagotavljala zaščito svetovnih javnih dobrin.
11. Treba je razvijati poslanstvo in model multilateralnih razvojnih bank, da bi se lahko odzivali na današnje svetovne izzive in hkrati podpirali najrevnejše in najranljivejše prebivalstvo, zlasti v najmanj razvitih državah, neobalnih državah v razvoju in majhnih otoških državah v razvoju ter zagotovili, da nihče ne bo zapostavljen. EU je zavezana potekajočim razpravam o reformi multilateralnih razvojnih bank, tudi z izboljšanjem učinkovitosti uporabe kapitala in razširitvijo fiskalnega manevrskega prostora za države v razvoju. EU si bo prizadevala zagotoviti, da bodo multilateralne razvojne banke prispevale k doseganju ciljev trajnostnega razvoja. To vključuje tradicionalno poslanstvo multilateralnih razvojnih bank, tj. izkoreninjenje skrajne revščine in spodbujanje skupne blaginje ter učinkovito reševanje vprašanj, povezanih z digitalno preobrazbo, in svetovnih izzivov, kot so podnebne spremembe, degradacija okolja in izguba biotske raznovrstnosti, neenakosti, pandemije in nestabilnost, da bi ohranili svetovne javne dobrine. Kar zadeva Mednarodni denarni sklad, je EU še naprej zavezana prostovoljni mobilizaciji in zagotavljanju posebnih pravic črpanja sredstev iz skrbniškega sklada za zmanjševanje revščine in rast ter iz skrbniškega sklada za odpornost in trajnostnost, druge akterje pa poziva, naj pravočasno spoštujejo in izpolnjujejo obveznosti v zvezi s tema skladoma. EU pozdravlja dejstvo, da je bil na vrhu za novi svetovni pakt za financiranje dosežen cilj posebnih pravic črpanja v višini 100 milijard.

12. Skupna odgovornost je zagotoviti učinkovito delovanje razvojnega sistema ZN kot ključnega dejavnika Agende 2030. V ta namen je treba najti skupno predvidljivo in trajnostno dolgoročno finančno rešitev za sistem rezidenčnih koordinatorjev ZN. Prerazporejen, bolj povezan in trajnostno financiran razvojni sistem ZN, ki v celoti uporablja ponovno oživiljen sistem rezidenčnih koordinatorjev, lahko omogoči resnične spremembe na terenu in preobrne trende pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. Z zadovoljstvom pričakujemo krepitev partnerstva med EU in ZN na ravni držav, v okviru katerega sta pristop Ekipa Evropa in strategija EU Global Gateway priložnost za okrepitev strateških sinergij s sistemom ZN in partnerskimi državami, pa tudi med humanitarnimi, razvojnimi in mirovnimi akterji v podporo pristopu „Ukrepajmo skupaj“ za okrepljene ZN.
13. Odločni podnebni ukrepi so nujna svetovna potreba in preskus sposobnosti odzivanja večstranskega sistema. EU se je zavezala, da bo tudi v prihodnje vodilna akterka na področju globalnih podnebnih ukrepov in bo pri tem sodelovala s partnerji v večstranskem sistemu, da bi spodbujali sistemski pristop ZN k podnebjju in ustvarjali sinergije z drugimi ustreznimi mednarodnimi procesi. EU poziva k doslednemu izvajanju Pariškega sporazuma, pri čemer poudarja sinergije z Agendo 2030 in akcijsko agendo iz Adis Abebe. EU bo še naprej odločno podpirala reševanje vprašanja soodvisnosti elementov trojne svetovne krize, tj. podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja, ter bo hkrati krepila podnebne ukrepe, ki temeljijo na oceanih, pa tudi vlogo podnebne nestabilnosti v povezavi med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom. EU je zavezana spodbujanju pristopa k podnebnim ukrepom, ki temelji na človekovih pravicah in upošteva vidik spola ter spodbuja socialno pravičnost, enakost in vključenost pri globalnem prehodu na podnebno nevtralnost. Možnosti za omejitev dviga temperature na 1,5 °C se hitro zmanjšujejo. Pregled globalnega stanja na konferenci COP28 ponuja priložnosti za okrepitev ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Ob prilagajanju podnebnim spremembam moramo hitro sprejeti nadaljnje ukrepe za zagotovitev, da svetovne emisije toplogrednih plinov dosežejo vrhunec najpozneje do leta 2025, vključno s postopnim opuščanjem fosilnih goriv z nezmanjšanimi emisijami. Pri tem bodo imele ključno vlogo znanost, tehnologija in inovacije, to pa zahteva tesno mednarodno sodelovanje.

14. Zvišanje povprečne globalne temperature bo imelo resne posledice za številne države in skupnosti, zlasti za najmanj razvite države in majhne otoške države v razvoju. Zato je ključnega pomena, da nadaljujemo skupna prizadevanja za prilagajanje podnebnim spremembam, tudi z vključevanjem prilagajanja v nacionalne razvojne načrte. Hkrati moramo okrepiti naše večstransko sodelovanje. Model partnerstva za pravičen energetske prehod, ki je bil razvit z Južno Afriko, Vietnamom, Indonezijo in Senegalom, je korak naprej k razogljičenju ter pospeševanju uvajanja obnovljivih virov energije in postopnemu opuščanju premoga. Na podlagi te izkušnje bi morali združevati svoje vire, sodelovati pri prednostnem razvrščanju globalnih ukrepov na področju energije iz obnovljivih virov in energetske učinkovitosti ter začeti dosegati konkretne rezultate na konferenci COP28 v Dubaju, pri čemer je treba poudariti nujnost podnebnih ukrepov in priložnosti, ki iz njih izhajajo. Septembrski vrh o podnebnih ambicijah bo še ena pomembna priložnost, da okrepimo naše skupne zaveze pred konferenco COP28 in pošljemo jasno politično sporočilo o pričakovanih glede rezultatov pregleda globalnega stanja.
15. EU je podprla zahtevek za svetovalno mnenje Meddržavnega sodišča o obveznostih držav v zvezi s podnebnimi spremembami. EU je še naprej zavezana spodbujanju posameznih in skupnih ukrepov držav za preprečevanje groženj podnebnih sprememb in odzivanje nanje ter izkazovanje solidarnosti s tistimi, ki so še posebej izpostavljeni njihovim posledicam.
16. Za uresničitev celotne Agende 2030 je ključnega pomena trajnostno, na podnebne spremembe odporno in učinkovito gospodarjenje z vodami, vključno s čezmejnimi vodami, kar je bilo potrjeno na konferenci ZN o vodah marca 2023. Na svetovni ravni je prednostna naloga spodbujanje sistemskega pristopa ZN k vodi, da bi zagotovili boljše sinergije med sektorji in stalen dialog o vprašanjih, povezanih z vodo. EU podpira imenovanje posebnega odposlanca ZN za vodo, ki bi moral imeti ključno vlogo pri krepitvi upravljanja na svetovni ravni in izvajanju akcijske agende za vodo.

17. Nujno ukrepanje je ključnega pomena za to, da se zaustavi in obrne trend izgube biotske raznovrstnosti, kar je bistveno za zaščito ključnih ekosistemskih storitev, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter zmanjševanje tveganja nesreč. EU pozdravlja svetovni okvir za biotsko raznovrstnost, v katerem je določen časovni načrt za trajnostno varstvo, obnovo in rabo narave, in bo sodelovala z najbolj ranljivimi in biotsko raznovrstnimi državami, da bi zagotovili njegovo hitro izvajanje. EU pozdravlja tudi nedavno ustanovljeni sklad za svetovni okvir za biotsko raznovrstnost v okviru Globalnega sklada za okolje, katerega cilj je podpirati sposobnost držav za varstvo in obnovo narave ter za zagotavljanje njene trajnostne rabe. EU pozdravlja sprejetje sporazuma na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) o ohranjanju in trajnostni rabi morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije (BBNJ). EU in njene države članice se zavzemajo za hitro ratifikacijo in izvajanje tega prelomnega sporazuma ter pozivajo vse države, naj si prav tako prizadevajo za to. EU ostaja zavezana krepitvi mednarodnega upravljanja oceanov in jo bo še naprej spodbujala, tudi v okviru ustreznih večstranskih forumov in zlasti na konferenci ZN o oceanih leta 2025. Svetovni okvir za biotsko raznovrstnost in sporazum o biotski raznovrstnosti zunaj nacionalne jurisdikcije ter pogajanja o svetovnih prizadevanjih za sklenitev pogodbe o plastiki so področja, v zvezi s katerimi so se članice ZN odločile za multilateralizem, saj obstaja skupni interes za to, da se dokaže, da se lahko z multilateralizmom dosežejo rezultati, celo v težkih časih.

18. V pričakovanju prihodnjih groženj za zdravje moramo iz izkušenj iz zadnjih let izvesti nauke ter prekiniti cikel kriznih razmer in zanemarjanja med pandemijami in izrednimi zdravstvenimi razmerami s spodbujanjem skladnejše, celovitejše, v ukrepe usmerjene ter ustrezno in trajnostno financirane svetovne agende za zdravje, tudi zato, da bi bolje uresničevali cilje trajnostnega razvoja. V zvezi s tem z zanimanjem pričakujemo sprejetje treh političnih izjav v tednu srečanj na visoki ravni septembra 2023, in sicer o preprečevanju pandemij ter pripravljenosti in odzivanju nanje, o splošnem zdravstvenem varstvu in o tuberkulozi. Ta srečanja bodo ključna za okrepitev političnega vodstva na visoki ravni, večsektorskega pristopa, vsevladnega in vsedružbenega pristopa ter trajnostnega financiranja v podporo okrepljenim nacionalnim zdravstvenim sistemom in trdni globalni arhitekturi zdravstvene varnosti, v središču katere bo Svetovna zdravstvena organizacija. Z rezultati bi bilo treba podpreti pristop „eno zdravje“, spodbujati pravičen dostop do zdravstvenih protiukrepov in zagotoviti močan politični zagon za pogajanja o prihodnjem sporazumu o pandemijah. EU si bo še naprej prizadevala za ambiciozen in pravno zavezujoč instrument za preprečevanje pandemij ter pripravljenost in odzivanje nanje ter za strožji Mednarodni zdravstveni pravilnik; Generalna skupščina Svetovne zdravstvene organizacije naj bi oba sprejela leta 2024.

II. Krepitev globalnega upravljanja v skladu z „Našo skupno agendo“

19. Sedanji večstranski sistem je treba prilagoditi, da se bo lahko soočal s sedanjimi in prihodnjimi svetovnimi izzivi; med drugim je treba pospešiti izvajanje ciljev trajnostnega razvoja ter spodbujati mir in preprečevanje konfliktov. EU zato odločno podpira reforme globalnega upravljanja, ki jih je generalni sekretar ZN predlagal v okviru „Naše skupne agende“ z namenom, da bi oživili večstranski sistem in ga naredili bolj vključujočega, v mrežo povezanega in učinkovitejšega. Naša skupna odgovornost je, da podpremo ambicije generalnega sekretarja. EU se je zavezala, da bo imela vodilno vlogo pri izvajanju teh sklopov reform. To vključuje nadaljnjo podporo novi dinamiki Generalne skupščine ZN, na podlagi katere naj bi ZN postali učinkovitejši, preglednejši in odgovornejši.

20. EU je trdno odločena, da bo imela vodilno vlogo v prizadevanjih za oblikovanje ambicioznega in v ukrepe usmerjenega „pakta za prihodnost“, ki naj bi bil rezultat vrha za prihodnost leta 2024, in si bo še naprej konstruktivno prizadevala za uresničitev predlaganih ciljev. Gre za edinstveno priložnost za to, da se Organizacija združenih narodov nadgradi in usposobi za prihodnost. EU poudarja, da je treba razsežnost človekovih pravic v celoti vključiti v pakt. EU pozdravlja poročilo svetovalnega odbora na visoki ravni o učinkovitem multilateralizmu, ki vsebuje ambiciozne in drzne predloge za učinkovitejše in bolj vključujoče svetovno upravljanje. V ta namen si bo EU prizadevala tudi za večjo skladnost med delom ZN in agendami skupin G7 in G20. EU se v dokaz naše zavezanosti pravičnejšim, učinkovitejšim in odgovornejšim svetovnim sistemom zavzema tudi za to, da se Afriški uniji dodeli sedež v skupini G20.
21. V okviru „pakta za prihodnost“ mora biti v „novi agendi za mir“ ponovno izražena pripravljenost vseh narodov, da bodo spoštovali načela Ustanovne listine ZN, ohranjali mednarodni mir in varnost ter ne bodo grozili s silo ali je uporabljali. Nova agenda za mir je priložnost za oblikovanje novih odzivov na stare in nove grožnje, vključno s krepitvijo preprečevanja, s prilagajanjem dejavnosti ZN za ohranjanje miru temu novemu okolju ter s krepitvijo strukture za izgradnjo miru, med drugim z zagotavljanjem ustreznega, predvidljivega in trajnega financiranja za vzpostavljanje miru ter z izvajanjem agende o ženskah, miru in varnosti v vseh njenih razsežnostih ter agende za mlade, mir in varnost. Prispevala naj bi k ohranjanju, izvajanju in nadaljnji krepitvi globalne strukture za nadzor nad orožjem, razoroževanje in neširjenje orožja ter večstranskih režimov za nadzor izvoza. Nova agenda za mir bi morala ob polnem spoštovanju mednarodnega prava, tudi prava o človekovih pravicah, okrepiti večstransko sodelovanje za preprečevanje terorizma in nasilnega ekstremizma, hibridnih napadov in kibernetских tveganj ter boj proti njim. Prav tako bi morala okrepiti globalno upravljanje za mirno, varno in trajnostno rabo vesolja ter si prizadevati za utrditev sinergij med različnimi pobudami na področju upravljanja, da bi izboljšali varnost v vesolju. Močna partnerstva med ZN, mednarodnimi finančnimi institucijami ter drugimi mednarodnimi in regionalnimi organizacijami so bistvena za v mrežo povezan, vključujoč in učinkovit svetovni sistem za spopadanje z današnjimi strateškimi tveganji za mir in varnost.

22. EU ponovno poudarja svojo zavezanost ustreznemu, predvidljivemu in trajnostnemu financiranju mirovnih operacij pod vodstvom Afriške unije ter podpira uporabo odmerjenih prispevkov ZN za operacije, ki jih je Varnostni svet ZN odobril na podlagi sklepov poročila generalnega sekretarja ZN in v skladu z ustreznimi dogovorjenimi standardi in mehanizmi, vključno z izvajanjem okvira Afriške unije za spoštovanje človekovih pravic.
23. EU podpira celovito reformo Varnostnega sveta ZN (VSZN), da bi ta postal učinkovitejši, bolj vključujoč, pregleden, demokratičen in odgovoren ter bi bolje odražal današnjo stvarnost, in sicer s krepitvijo glasu premalo zastopanih regij, med drugim zlasti Afrike. EU pozdravlja tudi prizadevanja za večjo preglednost in odgovornost Varnostnega sveta. V zvezi s tem pozdravlja prelomno resolucijo Generalne skupščine ZN o uporabi veta in se zavzema za nadaljnjo krepitev odnosov med Generalno skupščino in Varnostnim svetom, tudi glede zadev, povezanih z ohranjanjem mednarodnega miru in varnosti, v skladu z Ustanovno listino ZN. EU v celoti podpira francosko-mehiško pobudo o omejevanju veta v primerih množičnih grozodejstev ter „kodeks ravnanja v zvezi z ukrepanjem Varnostnega sveta proti genocidu, hudodelstvom proti človeštvu in vojnim zločinom“. Pomembno je bolj sistematično uporabljati povezave med Komisijo za izgradnjo miru in VSZN, da bi podprli mirovna prizadevanja na vseh celinah.
24. EU bo še naprej spodbujala spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava ter se zavzemala za neoviran dostop do oseb v stiski in za načelno humanitarno delovanje. EU si bo še naprej prizadevala za začetek pogajanj o konvenciji o preprečevanju in kaznovanju zločinov proti človeštvu, da bi okrepili odgovornost in zagotovili kazenski pregon takih zločinov. EU se bo še naprej zavzemala za univerzalnost Rimskega statuta ter podporo vsem mednarodnim sodiščem, zlasti Mednarodnemu kazenskemu sodišču, ter mednarodnim preiskovalnim mehanizmom, ki si prizadevajo za to, da storilci odgovarjajo za svoja dejanja, in sodelovanje s temi sodišči in mehanizmi. EU se odločno zavzema za to, da storilci odgovarjajo za svoja dejanja, ter za boljšo usklajenost in učinkovito ukrepanje pri obravnavanju vseh domnevnih mednarodnih kaznivih dejanj po svetu, med drugim tudi domnevnih mednarodnih kaznivih dejanj, storjenih v Ukrajini, vključno s kaznivim dejanjem agresije.

25. Svetovni digitalni pakt bi moral kot eden od predvidenih rezultatov vrha za prihodnost služiti kot načrt za skupna svetovna načela za digitalno prihodnost, ki bodo osredotočena na človeka in bodo temeljila na človekovih pravicah. Moral bi biti ambiciozen in izražati jasno vizijo, ki zagotavlja okvir za povezane dejavnosti v celotnem sistemu ZN, ki trdno temelji na spoštovanju človekovih pravic. Izkoristiti bi bilo treba priložnosti, ki jih ponujajo digitalne tehnologije, vključno s potencialom za pospešitev uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja in prispevanje k njihovemu uresničevanju. Pričakujemo, da bo svetovni digitalni pakt podpiral odprt, stabilen, prost in vključujoč dostop do svetovnega, interoperabilnega, zanesljivega, varnega in trajnostnega interneta ter spodbujal njegov večdeležniški model. Umetna inteligenca je postala strateško pomembno področje. Temeljiti bi morala na pristopu, osredotočenem na človeka, ki spodbuja inovacije in temelji na človekovih pravicah, demokraciji in pravni državi. EU bo k svetovnemu digitalnemu paktu prispevala s sodelovanjem s partnerji in oblikovanjem zavezništev za človekove pravice na spletu in za povezljivost.
26. Odposlanec ZN za tehnologijo ima edinstveno priložnost, da izboljša povezanost in usklajenost ZN pri digitalnih vprašanjih ter da hkrati podpira in spodbuja večdeležniški model upravljanja interneta, ki je odprt, vključujoč in decentraliziran. EU si bo še naprej prizadevala za ohranitev globalnega, odprtega, stabilnega, svobodnega, varnega in mirnega kibernetkega prostora ter poudarja, da je odločena spoštovati normativni okvir ZN za odgovorno ravnanje držav v kibernetkem prostoru in se zavzemati za to, da se do leta 2025 vzpostavi akcijski program za spodbujanje odgovornega ravnanja držav v kibernetkem prostoru. EU nadalje podpira pripravo kodeksa ravnanja za neoporečnost informacij na digitalnih platformah, da bi zagotovili, da številni akterji, dejavni v informacijskem okolju, prevzemajo odgovornost, in da bi podprli krepitev zmogljivosti za spodbujanje družb, odpornih na dezinformacije.

27. Pobuda platforme za izredne razmere je pomemben način za zagotovitev boljše povezanosti in skladnejšega svetovnega odzivanja na kompleksne svetovne krize, ki daje prednost potrebam najbolj prizadetih in ranljivih skupnosti. Da bi se odzivali na resnost in kompleksnost prihodnjih svetovnih pretresov, mora biti pobuda vključujoča in združevati različne deležnike. EU podpira predlog, da takšna platforma ne bi bila stalni organ ali subjekt, temveč bi jo sestavljal sklop protokolov, ki bi jih uporabili po potrebi in bi temeljili na izboljšanih obstoječih orodjih in mehanizmih. Čim boljše bi bilo treba izkoristiti razpoložljive podatke in analize v zvezi s prognozami in zgodnjim opozarjanjem, da bi platforma ves čas odziva omogočala z dokazi podprte in informirane odločitve.
28. Večji poudarek na izobraževanju in mladih je eden glavnih stebrov „Naše skupne agende“ in bi se moral odražati v izjavi o prihodnjih generacijah. Smiselno sodelovanje mladih mora postati vzorec v vseh postopkih odločanja ZN, in sicer tako, da se po vsem svetu na vseh ravneh razširi in okrepi polna, enakopravna in smiselna udeležbe mladih in mladinskih organizacij. Vključujoč in enak dostop do kakovostnega izobraževanja je temelj trajnostnega razvoja in EU podpira ambiciozno nadaljnje ukrepanje po vrhu o preoblikovanju izobraževanja, tudi s pogajanjem o „paktu za prihodnost“.
29. Posebno pozornost si zasluži tudi socialna razsežnost. EU se zato veseli dejavnega sodelovanja pri pripravi na svetovni socialni vrh, saj si želi spodbujati socialno vključenost in socialno pravičnost ter vključujoč socialni dialog o vprašanjih, kot so spodbujanje splošne socialne zaščite, ustvarjanje dostojnih delovnih mest ali izboljšanje zelenih in digitalnih spretnosti.

III. Oblikovanje partnerstev

30. EU ponovno potrjuje svoje prepričanje, da se države zaradi narave in globalnega obsega glavnih izzivov našega časa z njimi ne morejo spopasti same, temveč je treba te izzive reševati skupaj. V sedanjih geopolitičnih razmerah, ki jih zaznamujeta vse večja razdrobljenost in polarizacija, bo EU ostala konstruktivna, načelna in zanesljiva partnerica, ki si bo prizadevala združiti vse deležnike in omogočiti dialog kot skupno prizadevanje za iskanje trajnostnih rešitev za svetovne izzive na podlagi Ustanovne listine ZN, mednarodnega prava in človekovih pravic. Partnerstva so se pri reševanju najbolj perečih izzivov in številnih kriz, s katerimi se soočamo, izkazala za koristna. Tudi v prihodnje ne bomo gluhi za skrbi naših partnerjev in ostali bomo občutljivi za svetovna neravnovesja, ki vplivajo na najranljivejše države, da bi se bolje odzvali na njihove interese in potrebe. To vključuje močno angažiranost EU v pripravah na četrto mednarodno konferenco o majhnih otoških državah v razvoju in tretjo konferenco Združenih narodov o neobalnih državah v razvoju, ki bosta potekali leta 2024.
31. EU bo okrepila sodelovanje s partnerji iz drugih regij, da bi v celoti izkoristila potencial obstoječih partnerstev in zagotovila učinkovitejše sodelovanje pri skupnih prednostnih nalogah v večstranskem sistemu. Vrhunska srečanja EU z regionalnimi organizacijami in partnerji, kot so vrh EU-AU, vrh EU-ASEAN ali vrh EU-CELAC so dokaz moči naših strateških partnerstev in skupne zavezanosti spodbujanju učinkovitega multilateralizma in mednarodnega reda, ki temelji na pravilih, po vsem svetu. Še naprej bomo vodili strukturirane dialoge z regionalnimi skupinami v okviru ZN, da bi uresničili skupne pobude in izpolnili prednostne naloge. S partnerskimi državami bomo vzpostavili nova zavezništva, z večstranskimi in regionalnimi organizacijami pa okrepili sodelovanje.
32. Vloga civilne družbe in drugih deležnikov je bistvenega pomena. V duhu resnično vključujočega in v mrežo povezanega multilateralizma je EU odločena v postopkih odločanja ZN spodbujati smiselno udeležbo raznolike in neodvisne civilne družbe ter vseh drugih deležnikov.